Co to będzie? Dziady! – Narodowe Czytanie 2026 w Bibliotece Śląskiej

5 września 2026 r. | sobota | godz. 12.00

„Ciemno wszędzie, głucho wszędzie / Co to będzie, co to będzie?" – kto nie pamięta tej frazy z lekcji języka polskiego?

Zachęceni przez organizatorów **Narodowego Czytania** w tym roku sięgamy po dzieło wieszcza romantyzmu – **„Dziady" Adama Mickiewicza**. „To właśnie w Dziadach łączność z dawnymi dziejami wpisana jest w historię Polski i przypomina o wartościach kształtujących naród" – podkreśliła Para Prezydencka w swoim przesłaniu z okazji 15. edycji Narodowego Czytania.

„Niech księżyca jasność blada, / Szczelinami tu nie wpada" – napisał Mickiewicz. My za to spotykamy się w samo południe przed budynkiem Biblioteki w Czytelni Plenerowej. Wydarzenie będzie relacjonować Radio Katowice.

„Oto obchodzimy Dziady! Zstępujcie w święty przybytek" – nasze zaproszenie do wspólnego czytania w 15. edycji Narodowego Czytania przyjęli przedstawiciele władz samorządowych, naukowcy, publicyści. Udział zapowiedzieli: Joanna Bojczuk, Alina Bednarz, Piotr Czarnynoga, Maciej Stachura, Krzysztof Kraus, Krzysztof Pieczyński, Elżbieta Grodzka-Łopuszyńska, Piotr Pietrasz, Adam Szymczyk, prof. Jolanta Tambor, prof. Paweł Sarna, Ewelina Kosałka-Passia. Wspólnie z gośćmi czytać będzie gospodarz miejsca, dr Artur Madaliński, dyrektor Biblioteki Śląskiej.

Lekturze będą towarzyszyć dźwięki wyjątkowego instrumentu: **liry korbowej**. O jej znaczeniu dla obrzędu dziadów opowie

Paweł Płoskoń – wirtuoz tego instrumentu, kompozytor i dyrygent oraz jedyny w Polsce wykładowca i nauczyciel akademicki gry na lirze korbowej.

„Jest jałmużna, są pacierze / i jedzenie, i napitek” – to miało przyciągnąć duchy. Za to dla naszych gości Dział Zbiorów Specjalnych Biblioteki Śląskiej przygotował „duchową strawę” – ekspozycję prezentującą unikatowe rękopisy, druki i fotografie związane z „Dziadami” Adama Mickiewicza. Będzie można zobaczyć najstarszy polski tekst sceniczny utworu z lwowskiej inscenizacji w 1889 r. (z adnotacją austriackiej cenzury) oraz egzemplarz teatralny kantaty Stanisława Moniuszki „Widma” (na podstawie II części „Dziadów”) z decyzją rosyjskiej cenzury z 1897 r. Najsłynniejsze przedstawienie „Dziadów” z 31 października 1901 r. w inscenizacji Stanisława Wyspiańskiego przybliżą unikaty z epoki: egzemplarz reżyserski Adolfa Walewskiego oraz archiwalne pocztówki ze scenami z tego krakowskiego przedstawienia. Z katowickich realizacji scenicznych „Dziadów” przypomniano słynną inscenizację Leopolda Kielanowskiego z 1935 r. Sceny z tego przedstawienia uwiecznił znany śląski fotograf Czesław Datka. Na wystawie prezentowane są też edycje „Dziadów”, które ukazały się za życia Adama Mickiewicza w latach 1828–1844 w Paryżu i Petersburgu. Te unikatowe materiały będą dostępne dla czytelników do 15 września 2026 r.

Prowadzenie: Marta Paluch

Spotkajmy się na wspólnym czytaniu „Dziadów”!

Biblioteka Śląska, Czytelnia Plenerowa
Plac Rady Europy 1, Katowice

Wstęp wolny! Zapraszamy!

Zasady rozpowszechniania wizerunku uczestników wydarzeń odbywających się w Bibliotece Śląskiej